

Memoblok

Kinderen hebben meer aan een goed voorbeeld dan aan kritische opmerkingen

Leesonderwijs en dyslexie

Er wordt veel aandacht besteed aan het leesonderwijs om het op een hoog niveau te brengen. Dyslectische leerlingen hebben moeite met lezen en schrijven maar zijn niet dom en zeker niet blind. Wat is dyslexie eigenlijk en wat kun je er aan doen? PO en VO werken aan een gezamenlijke aanpak bij dyslexiebegeleiding.

op 3 →

Open Huis op Het Stedelijk Lyceum, drie maal een kijkje nemen

Binnenkort moet een leerling van groep 8 een school kiezen voor voortgezet onderwijs. Dat is een belangrijke beslissing. Om je te helpen bij de keuze organiseert Het Stedelijk Lyceum **Open Huis Dagen**. Je kunt dan kennismaken met de docenten en ervaren hoe de sfeer op school is.

op 4 →

Kiezen voor een nieuwe school

Er zijn veel wegen die naar de keuze voor een nieuwe school leiden, bijvoorbeeld praktische, sociale of geografische redenen. Sommigen willen eerst van elke school het naadje van de kous weten. Scholen presenteren zich in hun mooiste outfit. Vraag ze gerust het hemd van het lijf tijdens de Open Dagen van HSL.

op ??? →

Graag jullie mening

Dit jaar is er onderzoek gedaan onder oud-leerlingen die in 2006 Het Stedelijk Lyceum hebben verlaten. De school wilde weten hoe die leerlingen een jaar later op hun school terugkeken en wat ze vonden van het onderwijs. Het onderzoek zal de komende jaren worden herhaald, om een goed beeld te krijgen van de kwaliteit van het onderwijs in relatie met andere scholen.

op 5 →

WELKE CADEAUS KRJGEN WJ ALS WJ OP UW SCHOOL KOMEN?!
OPEN HUIS

Financieel steuntje in de rug voor ouders

Kinderen die naar het voortgezet onderwijs gaan kosten vaak veel geld. Of het nu gaat om leermiddelen, schoolboeken of een busabonnement, er moet altijd wel iets betaald worden. Voor ouders is daarom een tegemoetkoming in de schoolkosten mogelijk. Maar wanneer heb je nu recht op deze tegemoetkoming?

op 6 →

HSL: eigentijds, veelzijdig en breed georiënteerd onderwijs

Een informatief drieluik over de locaties van Het Stedelijk Lyceum. Elke locatie heeft haar specialiteit, bijvoorbeeld sport, theater of tweetalig onderwijs, maar de basis blijft onderwijs dat succesvol is voor kinderen en bovendien veel plezier geeft. HSL laat zien wat het te bieden heeft!

op 6 →

www.hetstedelijk.nl

www.consent-enschede.nl

www.voo-enschede.nl

Kiezen voor jouw nieuwe school

Jan Smilda

Het is het laatste jaar van de basisschool, je bent achtstegroeper, je bent groter en ouder dan de rest van de school. Ze kijken tegen je op, omdat je alles al weet en kunt. En jij bent inmiddels een jonge puber, jij redt jezelf prima en ze hoeven jou echt niet meer te vertellen wat goed voor je is. Eigenlijk ben je al een heel klein beetje volwassen. Voor jou is de tijd rijp om te kiezen voor een nieuwe school!

Je ouders zijn zeer volwassen en oordeelkundig – als startende puber denk je daar trouwens wel eens anders over – en jullie gaan samen nadenken over een nieuwe school. Samen kijken, overleggen, afwegen en het gevoel hebben dat JIJ toch degene bent die naar die nieuwe school moet. Daarom moet het goed voelen en dat doet het, want jij mag uiteindelijk kiezen. De Open Dagen van Het Stedelijk Lyceum staan voor de deur. Jij zult er met je ouders zijn!

Gaat het bij jou thuis anders? Is het al besloten waar je naar toe gaat? Aha, je gaat naar dezelfde school als je broer of zus, want dat is vertrouwd en veilig. Als er iets is, kun je meteen je broer of zus erbij halen. En je kunt alles over de school vragen aan je broer of zus. Hoef je zelf niets meer uit te zoeken. Bijzonder handig. En de school zelf? Heb je daar een beeld van, lijkt het je wat, heb je er zin in? Voor de zekerheid toch nog even naar de Open Dagen!? Het wordt uiteindelijk ook JOUW school en niet alleen de school van je broer of zus.

Welnee, het gaat om de vriendjes en vriendinnetjes, hoor ik je zeggen. Dát bepaalt de keuze van jouw school. JIJ zult je vrienden en vriendinnen nooit in de steek laten, waar zij ook gaan of staan. Jullie hebben eeuwige trouw gezworen, zijn onafscheidelijk op school en daarbuiten. Bovendien zit je samen bij dezelfde sportvereniging. Jullie hebben samen besloten waar je naar toe gaat en jul-

lie ouders weten wat jullie willen. Daar zullen ze het mee moeten doen. Jullie gaan met alle vrienden en vriendinnen naar de Open Dagen en je wilt je ouders best wel laten zien dat dit de enige, juiste beslissing is.

Weer anders is, dat JIJ naar een school gaat waar je je op kunt werken naar een zeer hoog niveau. Je ouders vinden namelijk dat je veel meer kunt dan je laat zien. Het Stedelijk Lyceum heeft in de onderbouw een doorstroomregeling en dat is mooi meegenomen. Je start op het niveau dat wordt geadviseerd door de basisschool. Laat je na enige tijd zien dat je meer kunt, dan mag je op een hoger niveau gaan werken, maar als er niet meer in zit, dan zul je op dat niveau verder gaan werken. Voor jou is het fijn om met plezier en met succes te presteren, op jouw niveau en in een tempo dat je aankunt, dus onderwijs-op-maat. Tijdens de Open Dagen praten we

graag met jou en je ouders over onderwijs-op-maat en de doorstroommogelijkheden in de onderbouw van Het Stedelijk Lyceum. Misschien ligt de keuze veel simpeler en is het niet van doorslaggevend belang hoe de school is, wat de school allemaal doet en wie er allemaal naar toe gaan. En dat is het geval als je kiest voor de school die het dichtst bij je huis staat, die het beste bereikbaar is. Als JIJ en je ouders daarvoor kiezen, handig en gemakkelijk, is daar niets op tegen, maar dan natuurlijk wel Het Stedelijk Lyceum, omdat deze school naadloos aansluit bij de openbare basisscholen. En kom toch ook nog even langs op de Open Dagen. Kun je alvast de sfeer opsnuiven en jezelf lekker maken over alles wat je straks op school gaat beleven.

De meerwaarde van een nieuwe school

Elke school organiseert een Open Dag en de bedoeling is duidelijk: nieuwe leerlingen enthousiast maken voor de school. Als jij langs komt op een Open Dag zie je de school in haar 'zondagse kleding' en met veel nadruk op 'leuk, gezellig, sfeervol, ontspannen'. En het onderwijs zelf is natuurlijk fantastisch. De docenten en leerlingen die je spreekt, kunnen bijna niet wachten om naar school te mogen gaan, zo fijn is het in hun school. Het is hun thuis, hun trots en hun leven. Die ene school is bijna een levensovertuiging, een verslaving, een verkleving in hun doen en denken.

En alles is perfect geregeld: voldoen de lessen, heel veel persoonlijke aandacht en begeleiding, de allerbeste docenten, toetsen om je vingers bij af te likken, ondersteuning voor alles wat je kunt bedenken én - alsof het niet genoeg is – ontzettend veel activiteiten, werkweken, excursies, voorstellingen en projecten, zelfs zoveel dat je je niet kunt voorstellen dat er nog tijd is voor iets anders,

namelijk gewoon school. Laten we elkaar niets wijs maken. Een moeder (samen met haar dochter) stelde mij vorig schooljaar tijdens een Open Dag een cruciale vraag: 'Waarom zou ik mijn dochter bij uw school (HSL) moeten aanmelden en wat heeft uw school mijn dochter te bieden, wat zij niet op een andere school vindt?' Zij wilde samen met haar dochter een afweging maken op basis van de toegevoegde waarde van een school.

Ik heb moeder en dochter open en eerlijk verteld wat mijn persoonlijke beleving is van Het Stedelijk Lyceum. Voor mij is HSL een school met lef. Lef om te veranderen, aan te sluiten bij maatschappelijke veranderingen, een school die open staat voor nieuwe onderwijsvormen, moderne leer-middelen. Werken op een afdeling met leerlingen en een docententeam (inclusief ondersteuning) vind ik persoonlijk een genot. Het directe contact met leerlingen, de saamhorigheid en de vaste werkomgeving geven je het gevoel samen op te trekken naar het doel om er met leerlingen en collega's een geslaagd schooljaar van te maken. Ouders die onbekend zijn met de nieuwe ontwikkelingen zoals team-teaching en leerateliers zijn wel eens bang dat er te weinig 'les' wordt gegeven, zoals zij van hun eigen schooltijd kennen. Lessen of instructies zijn er nog steeds, maar zij hebben meer dan vroeger een dienende rol bij het leerproces van de leerling zelf. Bij HSL staan we minder frontaal voor de leerling en meer naast de leerling. Het huiswerk van vroeger begeleiden we voor groot deel op de werkvloer, het leeratelier. We zijn dus huiswerkarm en dat waarderen leerlingen zeer, zeker als zij veel vrijetijdsbestedingen hebben. Ik hoop dat ouders en leerlingen de keuze voor een nieuwe school extra glans geven door zichzelf te voeden met informatie en indrukken tijdens de Open Dagen. **Succes!**

Leren alle kinderen lezen?

Ad Kappen

Dyslexie als struikelblok

De laatste tijd krijgt het technisch lezen heel veel aandacht. En terecht. De basisscholen in Enschede hebben van het technisch lezen het speerpunt van het schoolbeleid gemaakt. De directeuren, interne begeleiders en groepsleerkrachten van de basisscholen volgen intensieve trainingen om het leesproces nog beter te maken. Uit onderzoeken is gebleken, dat goed leesonderwijs er toe doet.

De aanpak van het leesonderwijs in Enschede is zeer succesvol. Staatssecretaris S. Dijkma heeft dit tijdens een werkbezoek aangegeven. Ze was vooral onder de indruk van het enthousiasme en vakmanschap van de leerkrachten.

Betekent dit nu ook, dat alle leerlingen de doelen halen?

Het leesonderwijs op de scholen wordt steeds beter. Toch blijkt dat het leesproces niet bij alle kinderen soepel verloopt. Sommigen blijven in vergelijking met hun leeftijdsgenoten achter. Als een kind ondanks gerichte oefening en begeleiding onvoldoende vooruit gaat met lezen, dan zou er sprake kunnen zijn van dyslexie. Het belangrijkste kenmerk van dyslexie is dat er een hardnekkig probleem is bij het aanleren en vlot toepassen van het lezen en spellen op woordniveau. Kinderen met dyslexie hebben veel extra oefening nodig om het (technisch) lezen aan te leren.

Dyslexie is een stoornis in het technisch lezen, niet in het begrijpend lezen. Dyslexie kan het begrijpend lezen wèl belemmeren. Dyslexie belemmert ook het vlot leren lezen. De meeste kinderen met dyslexie leren uiteindelijk wel lezen, maar blijven trager lezen. Ze moeten er meer energie in steken en zijn sneller afgeleid dan de gemiddelde lezer. Dat gaat vaak ten koste van het begrip van wat gelezen is. Leert een kind niet goed lezen, dan heeft dit grote invloed op de schoolloopbaan en het verdere functioneren in de maatschappij. Het is belangrijk dat basisscholen leesproblemen zo vroeg mogelijk opmerken en aanpakken. Daarom is het van belang dat dyslexie bij een kind zo vroeg mogelijk wordt ontdekt. Hoe eerder een gerichte aanpak van lees- en spellingproblemen kan starten, hoe groter de kans op succes. Ook op dit punt worden de basisscholen intensief begeleid. De scholen volgen een intensieve training om het leesonderwijs op een zeer hoog peil te krijgen en te houden. Dit lukt voor 95% van de leerlingen. Echter niet voor 5% van de leerlingen. Deze leerlingen zijn waarschijnlijk dyslectisch. Er is sprake van een dyslexievermoeden. Deze leerlingen kunnen voor onderzoek en advies worden aangemeld bij het Steunpunt Dyslexie. In dit Steunpunt werken gespecialiseerde orthopedagogen op het gebied van dyslexie. Zij bekijken de aanvraag in eerste instantie of de basisschool het leesonderwijs wel goed heeft toegepast. Dan volgt een gericht onderzoek of er inderdaad sprake is van dyslexie. Dit onderzoek bestaat uit een capaciteitenonderzoeken en een onder-

Sharon Dijkma en Henk Commelter

Ad Kappen

zoek naar de processen, die een rol spelen bij het leren lezen. Na een dyslexieonderzoek kan een dyslexieverklaring worden afgegeven. Een dyslexieverklaring heeft een onbeperkte geldigheidsduur.

Dyslexie is blijvend, bij dyslexie is er sprake van een neurobiologische stoornis. Het is een blijvende handicap. De precieze oorzaak is nog niet duidelijk maar het staat wel vast dat bij dyslexie sprake is van een erfelijke factor. Dyslexie is beslist geen luiheid van kinderen, geen gebrek aan intelligentie en geen modeziekte die bedacht wordt door veeleisende ouders. Dyslexie heeft niet alleen gevolgen voor het leren van de talen, maar ook voor vakken waar veel lezen bij te pas komt. Leerlingen met dyslexie moeten daar, in vergelijking met hun klasgenoten met eenzelfde intelligentie, onevenredig veel energie in steken.

Het is daarom van belang bij alle vakken – en niet alleen bij de taalvakken – rekening te houden de lees- en spellingproblemen en zoveel mogelijk compenserende maatregelen te treffen.

Mogelijke aanpassingen en vrijstellingen voor leerlingen met dyslexie zijn:

- vrijstelling bij voorleesbeurten en spellingtoetsen;
- aanpassen van de beoordeling van spellingfouten;
- gebruiken van beeldmateriaal bij het maken van werkstukken.

Er komen steeds meer digitale hulpmiddelen beschikbaar voor leerlingen in het basis- en voortgezet onderwijs.

Vergoeding hulpmiddelen

Er is nog steeds geen vergoedingsregeling voor aanschaf van hulpmiddelen en andere kosten die ouders maken in verband met dyslexie. Er zijn wel zorgverzekeraars die bepaalde kosten vergoeden, maar daarover is weinig duidelijkheid.

Samenwerking tussen basisscholen en voortgezet onderwijs

De basisscholen en de scholen voor voortgezet onderwijs gaan nauw samenwerken om een doorgaande lijn te krijgen. De leerlingen met dyslexie zijn hiermee geholpen, want dyslexie is en blijft een handicap.

Dyslexiebehandeling moet ook op het voortgezet onderwijs worden voortgezet. We moeten voorkomen, dat deze dyslectische leerlingen vastlopen in het onderwijs. In het onderwijs moet veel gelezen in geschreven worden.

Dit heeft ernstige gevolgen voor het volgen van onderwijs en belemmert kinderen om hun capaciteiten te ontwikkelen. Veel kinderen met dyslexie kiezen ook een onderwijsniveau dat lager is dan ze op grond van hun intelligentie aan kunnen.

Bovendien kan dyslexie het gevoel van eigenwaarde bij een kind zwaar ondermijnen. Het kan tot frustraties leiden als het kind voldoende intelligent is maar het technisch lezen niet onder de knie krijgt, terwijl het bij klasgenootjes probleemloos lijkt te verlopen. Ook kunnen motivatieproblemen ontstaan waardoor kinderen geen zin meer hebben om het lezen te blijven oefenen, terwijl zij juist extra oefening nodig hebben om een minimaal leesniveau te halen.

In Enschede staat het technisch lezen zeer hoog op de agenda, maar dan ook voor alle leerlingen. Als een leerling ondanks de intensieve hulp en de begeleiding op de basisschool problemen blijft houden met het leesproces, dan kan de school of kunnen de ouders het Steunpunt Dyslexie inschakelen.

Het Steunpunt Dyslexie volgt de richtlijnen, die zijn opgesteld door het Masterplan Dyslexie. Voor meer informatie over de aanpak van het technisch lezen en over de aanpak van dyslexie kunt u terecht bij

Ad Kappen, algemeen coördinator Steunpunt Onderwijszorg,
Mieke Kotterink, **Elke Corluy** en **Hanneke Tielemans** van
Steunpunt Onderwijszorg-dyslexie (053-4308678), email info@spoe.nl.

Websites voor nadere informatie:

www.steunpuntonderwijszorg.nl

www.masterplandyslexie.nl

www.balansdigitaal.nl

Open huis op Het Stedelijk Lyceum: drie maal een kijkje nemen

Wim van Lier

Voor de kinderen van groep 8 van de basisschool zijn de eerste maanden van het nieuwe jaar spannend. De achtstegroepers maken de Enschedese Eindtoets en in maart moeten de ouders hun kind aanmelden op een school voor voortgezet onderwijs.

De overgang van basisonderwijs naar voortgezet onderwijs is een grote stap. Het is een belangrijke beslissing en over die stap denk je goed na en wil je vast meer weten. Daarom houden de drie locaties van **Het Stedelijk Lyceum Open Huis**. Tijdens het Open Huis kunnen de leerlingen van groep 8 en hun ouders informatie krijgen over de verschillende opleidingsmogelijkheden: van VMBO, HAVO, Atheneum tot Gymnasium.

Het Stedelijk Lyceum heeft daarmee een breed aanbod van onderwijsmogelijkheden en de school biedt bovendien onderwijs op maat. Leerlingen verschillen in mogelijkheden en vaardigheden en daarom is er voor elke leerling een passende leerweg. De school kent praktische opleidingen en theoretische. Docenten dagen leerlingen uit om maximaal hun talenten te ontplooien en het hoogst haalbare resultaat te behalen. De leerlingen krijgen de kans om hun eigen mogelijkheden in alle facetten te ontwikkelen en tot uiting te brengen.

Een **Open Huis** is de ideale gelegenheid om een indruk van de sfeer te krijgen, om eens te praten met de docenten en te kijken wat de school allemaal te bieden heeft. De deuren staan wijd open. Begeleiders en leerlingen staan klaar om de bezoekers te laten ontdekken wat Het Stedelijk Lyceum is en wat de mogelijkheden zijn. We hopen dat velen van de **Open Huis**-dagen op de locaties van Het Stedelijk Lyceum gebruik gaan maken en dat ieder een goede indruk krijgt van de school, zodat we al gauw kunnen zeggen: **'Tot ziens in de eerste klas!'**

Het Stedelijk Lyceum, een passende stap na het basisonderwijs.

Data **Open Huis**:

- woensdag 16 januari 2008 locatie Zuid van 17.00 tot 20.00 uur;
- zaterdag 19 januari 2008 locatie Kottenpark van 12.30 tot 15.30 uur;
- woensdag 23 januari 2008 locatie Zwering van 17.00 tot 20.00 uur.

Veel leerlingen uit de eerste klas van onze school gaan ieder jaar weer terug naar hun oude basisschool om het eerste rapport te laten zien en om te vertellen over onze school.

Om diezelfde reden probeert Het Stedelijk Lyceum contact te houden met leerlingen die met een diploma de school hebben verlaten. Aan de leerlingen vragen wij niet alleen hoe het met hen gaat op de hogeschool, de universiteit, of het ROC, maar ook of ze ons nog advies kunnen geven over ons onderwijs om de aansluiting met het vervolgonderwijs nog verder te kunnen verbeteren. I&O Research uit Enschede voert dit onderzoek voor de school ieder jaar uit. Over de vraag aan de oud-leerlingen om aan te geven of ze een voorsprong of achterstand hebben op hun medestudenten, zien we dat ze aangeven dat de aandacht op Het Stedelijk Lyceum voor het zelfstandig leren en voor de theoretische kennis naar hun mening beter is dan bij hun medestudenten.

Ten aanzien van het 'leren snel en gedegen te studeren', en 'presenteren' zien we dat ruim 20% van de studenten van mening is dat ze een achterstand ten opzichte van medestudenten hebben. Aan deze onderdelen zullen wij dus op school in de komende periode extra aandacht gaan besteden. Op de vraag aan de oud-leerlingen om een rapportcijfer te geven aan de school voor hetgeen ze op school geleerd hebben, geven ze een rapportcijfer van 7,3. Het rapportcijfer op de vraag of de oud-leerlingen zich op hun plaats hebben gevoeld op Het Stedelijk Lyceum, is zelfs een 8,0.

Als jij straks gevraagd wordt, dan hopen we dat we een 10 scoren! Oké, een 9+ is ook goed.

We dagen je uit!

De laatste jaren is er in het onderwijs groeiende aandacht voor leerlingen die het in school heel goed doen. Het gaat hierbij om leerlingen waarbij één of meerdere intellectuele vermogens beter ontwikkeld zijn. Deze meerbegaafde leerlingen kunnen doorgaans meer aan dan andere leerlingen door hun grote creativiteit in het vinden van oplossingen.

Meerbegaafde leerlingen zijn niet per se hoogbegaafd, maar wel kinderen die wat verder zijn en onvoldoende hebben aan het huidige lesaanbod op de basisschool. Basisscholen hebben hun eigen aanpak voor leerlingen met een bovengemiddelde intelligentie. Dat is een prima zaak en daar wil Het Stedelijk Lyceum zich uiteraard niet in mengen. Wel beschikt Het Stedelijk Lyceum over meer voorzieningen dan de gemiddelde basisschool om deze leerlingen in een uitdagende leeromgeving iets extra's aan te bieden.

Daarop wil Het Stedelijk Lyceum graag inspelen. Het biedt daarom het 8+-project aan voor leerlingen van groep 8 met een bovengemiddelde intelligentie.

Ben je heel erg goed in leren? Kun je één middag per week de basisschool missen? Wil je uitgedaagd worden om iets nieuws te leren of te onderzoeken?

Drie keer ja? Dan kun je deelnemen aan het 8+-project op Kottenpark, Zuid of Zwering. Daar mag je dan aan een uitdagend programma deelnemen waar jezelf voor hebt gekozen. We starten op dinsdagmiddag 4 maart 2008 en de slotpresentatie staat gepland op 3 juni.

Autisme en clusterindeling

In mijn vorige column ben ik niet nader ingegaan op de vraag in welk cluster kinderen met autisme kunnen worden geplaatst. Om misverstanden te voorkomen: dit hoeft niet cluster 4 te zijn. Andere clusters zijn ook denkbaar (mijn zoon zit in cluster 2). Op bijvoorbeeld de website www.landelijknetwerkautisme.nl vindt u veel informatie over autisme en mogelijke clusters.

Financieel steuntje in de rug voor ouders

Wim van Lier

Op de basisschool krijgt uw kind de schoolboeken gratis. Na de basisschool gaan kinderen naar het voortgezet onderwijs. Daar zijn de boeken niet meer gratis, u moet er zelf voor betalen.

Dat geldt voor boeken, verbruiksmateriaal voor vakken als tekenen, handvaardigheid, verzorging en techniek, schoolfonds, huur kluisjes, misschien een buskaart of een abonnement op de trein. Vanaf het moment dat uw kind naar de eerste klas van het voortgezet onderwijs gaat, kunt u bij de

Informatie Beheer Groep een tegemoetkoming in de schoolkosten aanvragen. Via de Wet Tegemoetkoming Studiekosten kunt u voor sommige kosten een tegemoetkoming krijgen. Hoeveel u krijgt, hangt onder meer af van de leeftijd van uw kind, het soort

onderwijs dat uw kind volgt en in welke klas uw kind zit. Ook de hoogte van uw inkomen speelt mee. Hoe lager uw inkomen, des te hoger is de tegemoetkoming. Was het gezamenlijk belastbaar inkomen van de verzorgende ouders in 2005 minder dan € 30.430,-?

Dan kunt u in aanmerking komen voor een volledige tegemoetkoming in de studiekosten. Maar ook als u meer verdient, is het zinvol om de folder te lezen, omdat u dan voor een gedeeltelijke tegemoetkoming in aanmerking kunt komen. Eventuele bijverdiensten van uw kind hebben geen invloed op de tegemoetkoming. De tegemoetkoming is een gift. U hoeft dus later niets terug te betalen. Bovendien hoeft u de tegemoetkoming niet op te geven bij de Rijksbelastingdienst. Ook komt uw kinderslag daardoor niet in gevaar. Als u voor het eerst aanvraagt, kunt u het formulier Aanvraag tegemoetkoming ouders 2007-2008 via www.ib-groep.nl invullen en printen. Of telefonisch bestellen bij de IB-groep (050-5997755). Als uw aanvraagformulier is verwerkt, ontvangt u van de IB-groep een bericht. Hierin staat of u in aanmerking komt voor een tegemoetkoming en, zo ja, hoeveel geld u krijgt. Het geld dat de IB-groep beheert en uitkeert is overheidsgeld. Geld van ons allemaal dus. De IB-groep zorgt er voor dat iedereen krijgt waar hij recht op heeft. Niet meer en niet minder.

soort onderwijs		tegemoetkoming schoolkosten
(speciaal) voortgezet onderwijs	onderbouw	€ 587,65
	bovenbouw	€ 666,94
beroepsonderwijs		€ 984,54

Kottenpark, Zuid en Zwering: alle niveaus en opleidingen in huis

Jan Smilda

Veel veranderingen in voortgezet onderwijs Enschede

Het voortgezet onderwijs in Enschede zit midden in een veranderingsproces. Het Stedelijk Lyceum is een van de hoofdrolspelers bij die veranderingen.

De Scholingsboulevard Enschede, een samenwerkingsverband van Het Stedelijk Lyceum, Het Bonhoeffer College en het ROC van Twente, richt zich op de aansluiting vmbo-mbo. Gelijktijdig met de komst van de Scholingsboulevard zijn duidelijke afspraken gemaakt tussen Het Stedelijk Lyceum en Bonhoeffer over de breedte van de instroom op de verschillende locaties. De locatieverdeling diende te voldoen aan de voorwaarden gelijkwaardigheid, goede spreiding over de stad en levensvatbaarheid. Uiteindelijk is besloten tot drie brede instroompunten bij zowel Het Stedelijk Lyceum als Bonhoeffer.

Met ingang van komend schooljaar zijn de locaties Kottenpark, Zuid en Zwering de drie brede instroompunten van Het Stedelijk Lyceum. Zwering

blijft een juniorlocatie, dus een onderbouwlocatie met leerjaar 1 en 2, terwijl Kottenpark en Zuid volledige opleidingen verzorgen. Op alle drie locaties vervolgen de vmbo-leerlingen na het 2e jaar hun opleiding bij de Scholingsboulevard. Dit geldt uiteraard ook voor alle vmbo-leerlingen op de locaties van Bonhoeffer.

Op de achterzijde van Memoblok staat een kaartje afgebeeld met o.a. de brede instroomlocaties van Het Stedelijk Lyceum (zie V2, V3, V4).

Gemeenschappelijke uitgangspunten Opleidingen, niveaugroepen en doorstroming

Op de drie HSL-locaties kunnen leerlingen met elke opleiding en op elk niveau van start gaan. De opleidingen zijn: vmbo, havo, vwo (inclusief gymnasium).

Het startniveau van een leerling hangt af van het advies van de basisschool. Er is een breed aanbod van niveaus (dakpannenmodel): vmbo-B, vmbo-K/T, vmbo-T/havo, havo/vwo en gymnasium. Voor topsporters, de zgn. LOOT-leerlingen, zijn er speciale regelingen en faciliteiten.

Ter bevordering van de zelfredzaamheid en zelfverantwoordelijkheid is er in de onderbouw veel aandacht voor de ontwikkeling van vaardigheden bij leerlingen. Leerlingen kunnen in de onderbouw wisselen van niveaugroep, afhankelijk van hun mogelijkheden en persoonlijke ontwikkeling. De eindniveaus van de onderbouw zijn: vmbo-B, vmbo-K, vmbo-T, havo, atheneum en gymnasium. Met het vastgestelde eindniveau gaat een leerling verder in de bovenbouw.

Instructielessen, leerateliers en begeleidingsteams

Bij Kottenpark, Zuid en Zwering hebben de leerlingen werkplekken in leerateliers met allerlei voorzieningen (o.a. computers, aanvullend onderwijsmateriaal en kluisjes voor de leerlingen). Een team van docenten, assistenten en leerlingenbegeleiders zorgt voor adequate begeleiding van de leerlingen in de leerateliers. Dit noemt men teamteaching. Leerlingen volgen lessen, instructies en practica in daarvoor ingerichte lokalen en in de leerateliers werken zij verder aan de opdrachten en leerstof. Er wordt gewerkt met een elektronische leeromgeving, planningen, methodes en digitaal materiaal.

Sport, cultuur en activiteiten

Bij de HSL-locaties staan (top-)sport en cultuur (dans, theater, muziek) hoog in het vaandel. Zo hoog zelfs dat zij in het opleidingsprogramma kunnen worden opgenomen. Dat geldt bijvoorbeeld voor de sportstroom (extra sport, tevens examenvak). Andere voorbeelden staan hieronder bij de drie locaties.

Op alle locaties worden activiteiten en projecten aangeboden die aansluiten bij het onderwijs. In de onderbouw nemen de leerlingen bijvoorbeeld deel aan verlengde-schooldagactiviteiten en excursies, in de bovenbouw zijn werkweeken of cultuurreizen vaste waarden.

Eigen gezicht, karakter en kleur Elke locatie uniek

De HSL-locaties werken volgens dezelfde onderwijskundige uitgangspunten en dat levert een aantal overeenkomsten op, zoals u hierboven heeft kunnen lezen. Toch zijn de locaties geen kopieën van elkaar. Met name de verschillen geven de locaties een eigen gezicht, karakter en kleur.

Kottenpark - De locatie Kottenpark beschikt o.a. over een ruime studiehale en een prachtig theater dat ook dienst doet als aula en verblijfsruimte. Voor de onderbouw vmbo wordt een nieuwe vleugel aangebouwd. Deze onderbouwvleugel biedt beslotenheid en veiligheid in een moderne leeromgeving.

Het nieuw ontworpen schoolplein krijgt nog voor het komende schooljaar zitbanken en goede voorzieningen om de fietsen te stallen. Vanwege het vele groen wordt het een mooie plek voor de leerlingen om eens even te verpozen. De school heeft voor het ontwikkelen van talent speciale programma's. Er is een dansopleiding, een theaterklas en een muziekstroom voor getalenteerde leerlingen. Als cultuurprofielsschool biedt het Kottenpark naast tekenen, handvaardigheid en muziek, drama en dans aan als eindexamenvak. Deelname aan de bètavakken wordt gestimuleerd door het aanbieden van het Universumprogramma. Voor de moderne vreemde talen kunnen internationaal erkende diploma's worden behaald. Hiervoor wordt samengewerkt met het Goethe

Instituut en de British Council. Nieuwe leerlingen met een havo/vwo-advies kunnen deelnemen aan een 8+ project.

Zuid - Bij de locatie Zuid vallen meteen de sporthallen en -velden op. Dat past bij deze sportieve school. Zuid heeft veel LOOT-leerlingen (Landelijk Overleg Onderwijs en Topsport) en de topsportleerlingen komen van heinde en verre. Daarnaast zijn er veel leerlingen die na het brugjaar voor de sportstroom kiezen.

Bijzonder is ook het tweetalig onderwijs op havo/vwo-niveau met voor veel vakken Engelstalige methodes en Engels als voertaal (TTO). De TTO-klassen en gymnasiumklassen vormen gezamenlijk een onderwijseenheid binnen de

school. Omdat er veel Engels gesproken wordt, profiteren gymnasiumleerlingen daarvan mee. Andersom kunnen TTO-leerlingen Grieks en Latijn volgen. Zuid is uiteraard meer dan 'sport en tweetaligheid'. Bij alle opleidingen en leerjaren is inmiddels ruime ervaring met teamteaching en leerateliers. Zuid beschikt verder over een ruime aula en over mooie lokalen voor tekenen, handvaardigheid, muziek en andere praktijkvakken. Voor de onderbouw wordt een nieuwe vleugel aangebouwd met een eigen ingang voor de onderbouwleerlingen. Evenals bij de locatie Kottenpark kunnen nieuwe leerlingen met een havo/vwo-advies deelnemen aan een 8+ project.

Zwering - Zwering is een moderne, kleine school met een geheel eigen sfeer. Hier zitten alleen 1e en 2e klas leerlingen, die elkaar goed kennen. In het gebouw is een vestiging van de openbare bibliotheek, waar leerlingen dankbaar gebruik van maken, onder andere bij projecten en werkstukken.

Er zijn op Zwering vier leerateliers naast modern ingerichte lokalen voor instructies en praktijkvakken. Elke leerling start op het niveau dat de basisschool heeft aangegeven, maar het is aan de leerling op welk niveau hij of zij na twee jaar verder gaat op de Scholingsboulevard, Kottenpark of Zuid. Naast de normale lessen zijn er V-uren die leerlingen naar keuze mogen invullen met sportieve of culturele activiteiten. Er is veel keuze, bijvoorbeeld sieraden maken, tennis, squash, breakdance, streetdance, linedance, stijldansen of deelnemen aan de schoolband. Ook voor het eigen jeugd circus 'Zwerini' wordt driftig geoefend tijdens de V-uren. Een speciaal onderdeel vormen de computerlessen die enkele leerlingen geven aan de bewoners van verzorgingshuis De Hatteler.

Meer weten over de HSL-locaties? Kijk op www.hetstedelijk.nl

Consent scholen

B1	De Averbeke	Runenberghoek 5
B2	Het Bijvank	Het Bijvank 125
B3	Boekelo	Boekelerschoolpad 1
B4	De Bothoven	Reudinkstraat 15
B5	De Broekheurne	De Posten 147
B6	De Broekheurne	Het Oosterveld Het Oosterveld 20
B7	De Esmarke	Esmarkelaan 201
B8	Europa	Belgiëlaan 75
B9	Glanerbrug Noord	Gronausestraat 827
B10	Glanerbrug Noord	Bultsweg 170
B11	Glanerbrug Zuid	Ouverturestraat 70
B12	Glanerbrug Zuid	J. Roggeveenstraat 45
B13	Helmerhoek	Bekspringhoek 170
B14	Helmerhoek	Runenberghoek 3
B15	De Huifkar SO	Keppelerdijk 2
B16	De Huifkar VSO	Meeuwenstraat 160
B17	De Huifkar VSO	Bonairestraat 9
B19	Het Lang	Het Lang 76 & 78
B20	De Lipper	Lage Bothofstraat 341
B21	Lonneker	Dorpsstraat 104
B22	Het Palet	A. van der Velde- straat 17
B23	Prinseschool	Prinsestraat 10
B24	Prinseschool	Staringstraat 14

B25	La Res	Dotterbloemstraat 75
B26	La Res	Rozenstraat 98
B27	Roombeek	Bosuilstraat 3
B28	Roombeek	Deppenbroek Zaanstraat 22
B29	De Spinaker	Poolmansweg 245
B30	Het Stadsveld	Elferinksweg 106 en B.W. ter Kuilestr. 310
B31	Het Stadsveld	Het Pathmos Spinnerstraat 29
B32	Park Stokhorst	Hoge Boekelerweg 135
B33	Het Stroink	Het Stroink 66
B34	De Tender	Fleringenbrink 2
B35	Twekelerveld	Schietbaanweg 30
B36	Usselo	Lammerinkweg 10
B37	Het Vastert	Vastertlanden 167 en Reerinklanden 55
B38	De Wielerbaan	Batshoek 5
B39	Willem Wilmink	H. Smeltweg 44
B40	Willem Wilmink	Daalweg 32
B41	Het Wooldrik	Celsiusstraat 10
B42	Het Zeggelt	Dr. Benthemstr.14 en Multatulist. 14

Het Stedelijk Lyceum

V1	Schuttersveld	Boddenkampsingel 80
V2	Zuid	Tiemeister 20
V3	Kottenpark	Lyceumlaan 30
V4	Zwering	Jan Vermeerstraat 49
V5	OPDC	Hengelosestraat 100a
V6	De Wissel	Weth. Nijhuisstraat 70
V7	ISK	Buurserstraat 250
V8	Wooldrikspark	Hofstedeweg 185

Colofon

Memoblok is een gezamenlijke uitgave van de Vereniging Openbaar Onderwijs Enschede, Consent en Het Stedelijk Lyceum

Oplage
10.000 exemplaren

Redactie
Jan Smilda
Jan Minnegal
Eize Rozenberg
Wim van Lier
Kyra Hilgenberg

Eindredactie
Wim van Lier

Redactieadres
Postbus 3883
7500 D W Enschede
telefoon 053-4821183
e-mail wvlier@hetstedelijk.nl

Cartoon
Leo Faes
Vormgeving
Sepp Bader
Druk
Netzodruk Enschede